

MAX

HIRVIKALLIO

MANNER

HERMOPELI

BAZAR

MAX
MANNER
HERMOPELI

BAZAR

© Max Manner ja Bazar Kustannus 2023
Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Sitaatit sivuilla 61, 62, 143 ja 144 vuoden 1992 *Raamatusta*

ISBN 978-952-376-264-0

Taitto: Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

Kiitokset

Kaisa Tammi
Hannu Lauerma

KÄRPÄNEN

Avoimeksi jääneestä ikkunasta sisään lennähtänyt raato-kärpänen laskeutui ohjauspyörälle. Se oli laskenut munansa metsiköstä löytämäänsä jäniksenraatoon, haistanut lähistöltä leijailevan tuoreen veren tuoksun ja etsiytynyt paikalle. Ympäristöönsä tarkkaillen se sukki siipiään, paikallisti rautapitoisen tuoksun lähteen ja pyrähti taas lentoon. Luonnostaan varovaisena se laskeutui aavistuksen vinoon jääneiden aurinkolasien kuperalle linssille kohtaan, jossa luki Carrera ja jossa auringonsäteet saivat linssin polarisoivan pinnan peilin lailla hehkumaan. Se yritti tarkastella kohdettaan silmästä silmään ja totesi kai epäonnistuvansa yrityksessä. Lasien takana ilmeettömästi tuijottava, hartiat lysisssä ja pää takakenossa lojuva ihminen ei reagoinut kärpäsen liikkeisiin. Äskettäin hionneelle ja sittemmin kylmenneelle poskelle levittynyt rasva eritti yhä aldehydien ja ketonien tuoksua. Kuten ihmisolennotkin, kärpänen yhdisti rikkiä muistuttavan hajun rautapitoiseen vereen. Loppuun kalutusta jäniksenraadosta poike-ten veren makeankirpeä tuoksu oli täällä tuore, eikä kärpänen voinut vastustaa sen vetovoimaa. Se käveli kuperana kaareutuvan linssin poikki, pyyhkäisi taas ohimennen siipiään ja lennähti istuimella lojuvan otsalle suoraan kulmakarvojen väliin. Kyseessä oli sarja tummia ja tuuheina kaareutuvia karvoja, jotka olivat kasvaneet silmäkuoppien yläpuolelle muodostuneeseen luiseen harjanteeseen ja sulautuneet nenän yllä

lähes yhteen. Karvoituksen lomassa tuoreen veren haju voimistui entisestään. Kärpänen ohitti kulmakarvarivistön, jatkoi nykivästi liikehtien ohimon poikki ja seisahtui korvalahden nipukalle. Ilmassa leijui jotain muutakin. Verisen tuoksun sekaan levittyi aromeja, joiden koostumus ei ollut karpäselle entuudestaan tuttu. Se ei voinut tietää, että tuoksut olivat peräisin nitroselluloosan, gelatinoituneen eetterin, alkoholin ja muutaman muun ainesosan kemiallisesta yhdistelmästä. Metsikön suojista ilmestynyt kärpänen tuskin tiesi sitäkään, että yksi tuoksuyhdistelmän aikaansaajista oli Alfred Nobel ja että tämä oli kehittänyt savuttoman ruudin hajulle ominaisen kemiallisen yhdisteen jo 1800-luvun lopulla. Yhdiste syttyi räjähdysmäisesti lämpötilan ylittäessä 170 celsiusastetta. Salamannopeaan syttymiseen tarvittiin herkästi reagoiva nalli, eikä nallin silmänräpäyksessä sytyttävää leimahdusta olisi syntynyt ilman tiettyä kemiallista ketjureaktiota, jonka palava ruuti sai aikaan. Kärpänen viis veisasi Nobelin keksinnöstä, sen toimintaa ohjasi veren vietti. Samasta syystä se surahti taas siivilleen, laskeutui niskatuen tuntumassa hiusten lomaan ja eteni suorinta reittiä kohtaan, jossa karvoituksen muodostavat ohuet sarveiskuidut olivat peittyneet tuppejaan myöden punaiseen nesteeseen. Tukevarakenteinen ja sieltä täältä metallinhohtoinen raatokärpänen ei voinut vastustaa hyytyvään vereen liittyvää kiusausta. Himonsa pakottamana se ei huomannut, kuinka kuolleen vieressä istuvan ihmisen vasen silmä raottui.

Ensin erottui vain punaisena harsona leviävä heikko valonkajo. Epämääräinen auton sisään työntyvä unenomainen heijastus, vähän kuin kaistale oranssiin vivahtavaa samettikangasta. Avoimeksi raottunut silmä sulkeutui laiskasti. Poskipää tuntui kojelautaan liimautuneelta. Oliko liima todellista

vai veren ja hien sekoitusta, siitä ei päässyt selvyYTEEN. Silmänsä raottanut ajatteli ohimollaan tuntuva pistemäistä poltetta, näkemäänsä väriä ja sitä, kuinka tähän oli päädytty. Hän avasi silmänsä uudelleen, yritti selventää katsettaan ja totesi tehtävän mahdottomaksi punertavan oranssin värjätessä yhä näkymää. Vasenta silmäkulmaa kuumotti aivan kuin olisi kumartunut tulikuuman kiukaan ylle. Pistävä kuumuus työntyivät vastustamattomana tuulilasin läpi otsalle, hartioille ja niskaa pitkin selälle. Ahdistavan lämmöntunteen ja päätäjomottavan kivun lisäksi hän ajatteli hiljaisuutta. Oliko hän kokenut mitään vastaavaa koskaan aiemmin? Kaikkialla oli täysin äänetöntä. Liian hiljaista ja rauhallista. Onnettomuus, hän päätteli ensin. Tieltä suistuminen, väkivaltainen pysähdys ja korvia huumaava räjähdys muoviosien, muotoon leikatun pellin ja muun metallin murskautuessa. Avoimeksi jäänyt silmä sulkeutui toistamiseen, se kasteli verkkokalvon poikkeuksellisen hitaasti.

Ei. Vaikka hän istui hanttimiehen paikalle lyyhistyneenä ja kaikki liike oli pysähtynyt, kyse ei tainnut olla liikenneonnettomuudesta. Ja vaikka ymmärrys vaikutti palaavan pätkissä, muistikuvat jatkuivat unimaisen hatarina. Jokin muu kuin pelkkä matalalta loimottava auringonvalo valui korvalta kaukaa pitkin, sen hän tunsi selvästi. Mitä neste oli, sitä hän kykeni vain arvailemaan. Vaikka näkymän täytti harsomaisena verhoava puna, katsetta oli yritettävä terästä, ehkä samalla siirtääkin vähän. Rikkoutuneiden verisuonten ympäröimä mustuainen nytkähti uuteen asentoon. Jostain alaviistosta erottui kämmen. Oliko se hänen omansa? Jos hän keskittäisi kaiken jäljellä olevan voimansa, ehkä hän onnistuisi liikuttamaan kättä. Päätöstä seurasi silmän uusi räjähdys. Liikkumaton raaja erottui nyt punan keskeltä selkeämmin. Yhdistykö se jossain käsivarren ja olkanivelen kautta hänen omaan

ruumiiseensa vai oliko kyseessä jonkun toisen käsi? Auto vaikutti tutulta. Keitä muita täällä oli? Aivot – tarkemmin sanottuna kaikki se, mitä niiden toiminnasta oli yhä jäljellä – käskyttivät liikuttamaan sormia. Viesti ei tahtonut mennä perille. Hän yritti suggeroida itsensä liikkeeseen. Pinnistä entistä lujemmin, pään sisäinen ääni huusi. Keskitä kaikki tarmo ja energia sinne, missä sitä eniten tarvitaan! Liikuta kättä, heilauta edes yhtä sormea!

Ei, se ei onnistunut, pirulauta! Oli yritettävä jotain muuta. Oli ajateltava loogisemmin, selvitettävä tilanne ja tehtävä sen vaatimat johtopäätökset. Silmäluomi räpsähti uudelleen. Tosiaan. Silmät, hän ajatteli. Entä oikeanpuoleinen silmä, onnistuisiko hän avaamaan senkin? Huomio palasi istuinten välissä roikkuvaan, vieraalta vaikuttavaan kämmeneen. Kyllä, hänen täytyi olla oikeassa, raajan oli pakko olla hänen omansa. Katse vaelsi kuljettajan paikalla istuvan paljaaseen reiteen. Oliko vieressä istuvakin poliisi, tunsivatko he toisensa? Vaikka mieli täyttyi kysymyksistä, puhe ei ottanut tullakseen. Missä he olivat ja kuka vieressä retkotti? Yksisilmäinen katse harhaili. Se suuntautui kuljettajana toimineen paljaalle kaulalle, jatkoi matkaansa tämän kasvoille. Jykevä parransängen koristama leuka. Sinertävät huulet. Miehekäs, vähän kulmikas ja melko kookaskin nenä. Vinoon painuneet aurinkolasit, niiden yllä lähes yhteen kasvaneet kulmakarvat. Korkeahko hiusraja, joka erotti ihon tummasta kuontalosta. Nukkuiko mies? Miksei tämä liikkunut tai sanonut mitään? Miksi he olivat täällä ja istuivat aloillaan, näin täydellisessä hiljaisuudessa?

Avoimesta ikkunasta lehahtanut tuulenvire kutitti otsaa. Se oli sentään hyvä merkki. Ehkä tunto palaisi voimattomana roikkuvaan käteenkin ja hän onnistuisi liikuttamaan sormia. Huomio siirtyi alemmas. Herran tähden, yritä liikuttaa niitä nyt, edes yhtä sormea kerrallaan!

Käskey ei mennyt perille. Hiki valui valtoimenaan otsalta ohimolle, sitä myöten poskelle ja alas leualle. Avaa toinenkin silmä! päässä jyskytti. Samassa jokin rikkoi hiljaisuuden. Hän kuuli terävän surahduksen ja sitä seuraavan särisevän korkean äänen. Jokin kosketti kättä. Alaviistoon luotu silmäys paljasti kämmenselälle laskeutuneen kärpäsen. Sillä oli tuuhea karvapeite ja tavallista tukevampi rakenne. Raatokärpänen, hän ajatteli. Etusormi nytkähti ja pörriäinen säikähti matkoihinsa. Se surrasi kohti tuulilasia, törmäsi taustapeiliin, sai peilistä kimmokkeen ja luikahti ulos ikkunanraosta. Samalla hetkellä oikeanpuoleinen silmäluomi raottui. Lisää ääniä, hän ajatteli. Joku taisi kävellä lähistöllä. Kuulosti siltä, kuin jonkun ulkona astelevan jalka olisi tavannut tielle osuneen oksan ja katkaissut sen. Pölyisen tuulilasin läpi erottui figuuri. Autosta loittoneva olento kantoi tummanpuhuvaa käsiasetta. Hahmo näytti tutulta. Liian tutulta, hän ymmärsi, kun pois päin ontuva, revolveria pitelevä ihmisolento sai ajattelemaan omaa tytärtä.

LUKU 1

Ikkunan läpi tunkeutuva auringonsäde leikkasi ruokapöydän diagonaalisesti kahtia. Pöydän jälkeen se osui kaapin oveen, jonka takana komeili kristallisia juomalaseja. Puhtaanvalkealle pöydälle kukkasomisteisen pöytäliinan viereen kavunneen kissan nimi oli Stella. Se oli ottanut tutun paikansa läheltä ikkunaa ja katseli raukeana kadulle. Jokirannan ohi kulkeva liikenne ja jalkakäytävää laiskasti mittailevat ihmiset eivät eläintä kiinnostaneet. Iltapäivän autereisia näkymiä enemmän se nautti turkkia hellivästä lämmöstä ja rauhallisesta hiljaisuudesta, jonka rikkoivat vain vaimeat ruoka-astiaston esille ottamisesta kantautuvat kilahdukset. Edes pöydän päässä istuva tuttu ihminen ei jaksanut kiinnostaa kissaa siinä määrin, että se olisi tepastellut tämän luokse ja vaatinut tältä hellyyttä. Ei niin, etteikö eläin olisi välittänyt ihmisestä, joka oli ruokkinut sitä lukuisilla sian-sydämillä ja silittänyt sitä myötäkarvaan jo neljäntoista vuoden ajan. Vika oli pikemminkin asunnon vallanneessa oudossa ilmapiiressä, jonka kissakin aisti. Helteisen sunnuntain tunnelma oli jollain lailla raskaan varautunut ja pahaenteisellä tavalla synkkä.

Kun keitolle varattu posliinikulho laskettiin tiskipöydälle, kissan korvat värähtivät. Se vilkaisi taakseen, venytteli koi-piaan ja siirtyi entistä lähemmäs ikkunaa. Pöydän kulmalla se

asettautui vatsalleen, sulki silmänsä ja antautui unen ja valveillaolon rajamaille.

Pöydän päässä istuva nainen tuijotti eteensä.

– Lihakeitto on valmista, jostain taustalta kuului.

Nainen ei vastannut, tuijotti vain ikkunaan. Ehkä sanat menivät kokonaan ohi korvien.

– Maistuuhan ruoka, rakkaani? mies sanoi ja asetti pöytään lautaset sekä lusikat.

– Päätit ottaa parhaat hopeat, nainen totesi.

Mies tarttui liedellä olevaan kattilaan ja siirsi keiton kulhoon.

– On sunnuntai.

– Mitä sitten?

– On pyhäpäivä ja..., keiton valmistanut oli jatkamassa.

– Kysyn silti, mitä sitten?

– Rakas...

– Älä kutsu minua tuolla nimellä. Älä tee sitä enää kertaakaan.

Lyhyttä taukoa seurannut liikahdus sai vanhan puutalon lattialaudoituksen narahtamaan.

– Marja, kultaseni...

– Älä sano sitäkään sanaa.

– Sano mitä?

– Etunimeäni. Älä nimitä minua kullaksi tai rakkaaksi, se kuulostaa kornilta.

Pannunalunen ja höyryävä kulho kauhoineen ilmestyivät pöytään.

Mies ei vastannut. Hän palasi tiskipöydän viereen ja riisui esiliinan. Otti suolasirottimen, käveli takaisin ja veti tuolin alleen.

– Kuten haluat, hän sanoi ja laski sirottimen lautasten väliin. – Syödään.

Marjaksi kutsuttu nousi aloiltaan ja siirtyi toiselle puolen pöytää miestä vastapäätä. Etäisyyden tähden, mies ajatteli. Yhden ja ainoan vuosikymmeniin sattuneen erehdyksen takia. Se oli nostattanut vaimossa purevaa sarkastisuutta ja leimuavia kostontunteita. Vaikka mies ymmärsi tilanteen vakavuuden, ehkä sille oli yhä jotain tehtävissä.

– Maistetaan nyt joka tapauksessa, hän terästäytyi sanomaan. Siirsi sitten lautasen lähemmäs kulhoa ja tarttui kauhaan.

– Parasta posliinia mokomaa laihaa lihasoppaa varten, nainen totesi happamasti.

Laskelmoivan kylmästi, mies ajatteli.

– Minä...

– Mitä? nainen sanoi kuin sanan suustaan sylkäisten.

Mies selvitti kurkkunsa. – Ajattelin, että sunnuntain johdosta parasta pöytään, olkoon keitto mitä on.

– Olisit hiljaa, nainen tuhahti.

Mies loi katseensa pöydän yli.

– Emmekö voisi vain...?

Naisen tuijotuksesta ei ollut tulla loppua. Se äityi hetki hetkeltä pisteliäämmäksi. Kunnes täysin äkkiarvaamatta mies yllättyi. Antoiko nainen periksi? Tämän ilme muuttui ja viha ikään kuin suli olemattomiin. Kasvot valtasi lopen uupunut ja jollain lailla luopuneelta vaikuttava seesteisyys.

– Olet oikeassa. Syödään, nainen totesi ja tarttui hopeiseen lusikkaan.

Mies pyyhkäisi suupieltään ja upotti lusikkansa keittoon.

– Unohdin kysyä...

Nainen katsoi häntä.

– Mitä nyt vielä?

– Että maitoako vai vettä?

Nainen vilkaisi lautastaan ja lautasesta mieheen.

– Keitto on niin laihaa, ettei sen rinnalle kaipaa juomista.

Mies otti torut mukisematta vastaan. Liemellä täyttynyt lusikka nousi huulille, sille ei ollut tainnut osua ainuttakaan sattumaa.

– Tämöisellä hetkellä olisi voinut toivoa jotain muuta-kin..., nainen kuului mutisevan. – Vaikka kunnan pihviä. Viimeisellä aterialla.

Sanat jäivät soimaan miehen korviin.

– Jos vaikka vesilasilliset, hän sanoi kai vain jotain vastataksaan ja nousi pöydästä. – Voisin kipaista jälkiruoan kaupasta ja...

Naisen nyrkki iski moukarina pöytään. Kolahdusta säikähtänyt kissa loikkasi lattialle.

– Lopeta!

Mies kiikutti vesilasit ja istuutui. Hän laski kyynärvarret keittolautasen molemmin puolin ja oikaisi selkäänsä.

– Kai voin sanoa muutaman sanan?

Naisen vilkaisu oli nopea.

– Eikö se riitä, että sait puhua seurakunnalle?

– Ajattelin, että...

– Toivottavasti se oli paras saarnasi. Toivon mukaan asetelit sanasi niin, että ne kävivät samalla jäähyväisistä.

Lusikkaan tarttunut mies epäröi. Ja siirsi lusikan huulilleen. Keitto oli tosiaan laihaa ja aivan liian suolaista.

– Heikki? nainen sanoi kysyvästi, ja mies nosti katseensa.

– Pyysitkö herraltasi armoa ja anteeksiantoa, kuten sovimme? Tunnustitko kaiken seurakunnan edessä?

– Kävin kaiken mielessäni läpi, mies vastasi. – Rukouksissa.

– Muttet julistanut tekojasi ääneen, vaikka siitä oli sovittu?

Miehen ilme oli vakava.

– En voi vanhoa mitään kuulijoiden puolesta. Toiset saattoivat ymmärtää sanottavani, jotkut taas eivät.

– Selkeäsanainen viesti ymmärretään aina. Eivät ihmiset ole tyhmiä, Heikki.

Mies ei sanonut hetkeen sanaakaan.

Nainen naurahti. – Arvasin. Ei sinusta ollut miestä edes siihen.

Kirkkoherran pitelemä lusikka sai jäädä keittolautasen reunalle.

– Tämän ei tarvitse mennä näin. Me voimme puhua lisää ja ratkoa kaikki ongelmat.

Nainen nosti kämmenensä pystyyn.

– Olisit puhunut ennen lankeemusta. Niin ei käynyt, ja nyt on liian myöhäistä, me molemmat tiedämme sen. Jeesus ja se sinun tekopyhä Jumalasikin tietävät saman.

– Minä..., mies sopersi vastausta.

Nainen pudisti päätään ja nousi pöydästä. Hänen päättäväisyyttään oli turha epäillä.

– Selitykset saavat riittää, kiertelyjä ja kaarteluja on kuultu riittävästi. Tämä oli nyt tässä, eikä mikään pelasta meitä.

Mieskin siirsi tuolin altaan, nousi ylös ja levitti kätensä kuin virheen merkiksi.

– Kultaseni. Jos löytäisimme jonkin sopivan keinon kompromissiin...

Nainen oli seisahtunut tiskipöydän ääreen ja nojannut siihen molemmat kämmenensä. Ilme oli vakava. Hän ravisti päätään, otti sormuksen sormestaan ja kilautti sen työtasolle. Veitsiä sisältävä laatikosto avautui.

– Rakkaimpani..., mies aneli, melkein vaikeroi. Hän seurasi lihaveistä pitelevää vaimoan, joka kulki päättäväisesti kohti kylpyhuonetta. Kaikki meni niin väärin, oli mennyt jo kauan. Hänet oli vedetty mukaan johonkin kauheaan. Tai ei, hän oli sortunut ja erehtynyt tekemään virheen. Hän oli päästännyt pahan taloon ja jäänyt siitä kiinni.

Nainen tarttui kylpyhuoneeseen johtavan oven kahvaan ja sanoi katsettaan kääntämättä:

– *Ab alio expectes, alteri quod feceris.*

Mies tunsu Publilius Syruksen mietelauseen vanhastaan. Odota samaa itsellesi, mitä teet toiselle.

– Hyvästi, nainen sanoi hauraalla äänellä oven avatessaan. – Toivottavasti se sinun herrasi ottaa meidät vastaan ja on meille häpeästämme huolimatta armollinen.

Mies ei osannut muuta kuin seistä aloillaan ja seurata oven sulkeutumista, kuulla lukon kiertymisen. Kylpyhuoneessa avattiin hana. Vesi juoksi ammeeseen, sen kuuli kumeasointisesta kohinasta. Hän astui lähemmäs ovea ja ojensi nyrkkiin suljetun kätensä koputtaakseen, vaatiakseen ovea auki. Saadakseen puhua vielä kerran. Koputus sulj pehmeäksi ovea helliväksi kosketukseksi. Hän nojasi otsansa oveen ja purskahti hiljaiseen itkuun. Odotti aikansa veden kohinaa kuunnellen, kunnes kyynelvirta tyrehtyi. Kuvitteli veden pintajännityksen rikkoutuvan vaimon astuessa ammeeseen, rakensu mieleensä kuvan alastomaksi riisutusta kehosta, ranteisiin kohdistuneista viilloista ja lämpimään kylpyveteen sekoittuvasta verestä.

Mies teki ristinmerkin rinnalleen ja kääntyi kohti ulko-ovea. Hän huomasi keittiön räsymatolla istuvan Stella-kissan kysyvän, jollain lailla vähän syyttävänkin katseen. Puki mustat jumalanpalveluksessa käyttämänsä nahkakengät ja avasi eteisen kaapin. Otti kymmenmetrisen naulassa roikkuvan juuttiköyden ja astui ulkoilmaan.

LUKU 2

Rikosylikonstaapeli Harri Hirvikallio pysäköi monessa mukana olleen Mitsubishi Pajeronsa Temppe-linkadun mutkaan lähelle poliisiautoja. Hän sammutti moottorin ja kohensi lahjaksi saatujen, omaan makuunsa turhankin tyyriiden aurinkolasiensa istuvuutta. Harri nojasi rintakehänsä ohjauspyörää vasten ja tapitti auringon kahtia jakavaa Martinkirkon tornia. Tästä kulmasta tornissa ei erottunut mitään erikoista, joten katse palautui maan tasolle. Harri näki kirkon eteen parkkeeratut viisi poliisin hälytysajoneuvoa, yhden tekniikalle kuuluvan pakettiauton sekä kaksi ambulanssia. Hän mietti, mihin kaikkea ratsuväkeä lopulta tarvittiin, kun kyseessä oli ennakkotietojen mukaan itsemurha. Harri tarkisti ajan auton kellosta, 16.16, narautti oven selälleen ja astui elokuisessa lämmössä väreileville mukulakiville.

Neljä ensihoitajaa palasi toimeettomina autoilleen Harrin lähestyessä kirkkoa. Suojavarustukseen sonnustautunut Harri tervehti sisäänkäyntiä valvovaa järjestyspoliisia, astui keskimmäisestä kirkon pääovesta ja seisautui punertavanruskeille lattialaatoille. Korutonta ellei peräti askeettista, hän ajatteli, vähän kuin pikku palanen Italiaa. Toisaalta juhlava alttari monumentaalisine maalauksineen pääsi täällä oikeuksiinsa, samoin komeat hopeanväriset selän takana kohoavat urkupillit. Patsastelu loppui alttarin suunnalta kuuluvaan kolahdukseen, ja Harri päätti suunnistaa penkkirivistöjen väliin. Kulku

seisahtui torniin johtavaan oviaukkoon, kun vastaantulija oli rynnistää päälle.

– Sori, portaikosta ilmestynyt tekniikan Mari Murto sanoi ja pysähtyi. – Ai sinä, en ollut tunnistaa kaiken kiireen keskellä.

Harri riisui suojahaalarin huppuosan.

– Poikkeuksellinen sunnuntai. Mitä siellä on odotettavissa?

– Hirttäytynyt mies, oletettavasti paikallinen kirkkoherra.

Pitää noutaa lisää varusteita.

– Onko jälki pahaa, kun näytät niin kalpealta?

Murron huomio siirtyi Harrin olan yli.

– Ei kai varsinaisesti. Portaat vaan pistävät lujille mennessä tullen.

Harri vilkaisi oviaukon hämäriin.

– Montako niitä on?

– Vainajako? Vain yksi. Eikös se riitä näin pyhäpäiväksi?

Harri kohotti kulmiaan. Hymyntapainen viivähti kasvoilla vain hetken.

– Puhuin portaista.

Murto kääntyi ulos mennäkseen.

– Riittävästi, en tullut laskeneeksi tuon tarkemmin, tämä totesi. – Kyllä se kipuaminen urheilusuorituksesta käy, usko huviksesi.

Harrin katse seurasi, kun Murto poistui penkkirivistöjen lomitse salista. Hän vetäisi keuhkot täyteen ja laski ne pitkällä puhalluksella tyhjiksi. Sitten hän astui kynnyksen yli ja katosi tornin hämäriin.

Useita minuutteja myöhemmin Harri seisahtui tapulin huipulle. Viimeinkin, hän ajatteli henkeä haukkoen. Ritilöityjen, tornia kiertävien teräsportaiden kapuaminen oli saanut otsasuonet sykkimään ja maitohapot leviämään. Haalarin alle nousut hiki valui lantiolle. Yksi Aurajoelle antava parimetrinen

lamelliluukku oli revitty alaosastaan auki, muut sälemäisin suojuksin verhotut luukut näyttivät olevan visusti kiinni. Pölystä ja keuhkoja kurittaneesta kiipeämisestä aiheutunut yskähdys sai pudotukseen tähyilevän kollegan kääntämään katseensa.

– Varo, ettet tipu, haalarin hupun päähänsä vetäissyt Harri ehti sanoa, ja polvilleen painunut kollega peruutti rikitusta ikkuna-aukosta. Jukka Niittyaho oikaisi selkänsä ja tuli kellokoneiston vieritse lähemmäs Harria. Harri tiiraili lännenpuoleisten ritilöiden välistä erottuvaa maisemaa.

– Vanhana laskuvarjohyppääjänä tottuu kyllä korkeuksiin, Niittyaho totesi.

– Vahinko ei tule kello kaulassa. Täällä saa näemmä muutenkin katsoa mihin astuu, Harri muistutti ja siirtyi aavistuksen sivummalle paremmin ulos nähdäkseen. Sisäkaton rakenteet olivat paksuilla parruilla ja lankuilla ristiin rastiin tuetut. Tornin suurimman kellon kylkeen oli valettu tekstiä, valutyö oli tehty kai Kokkolassa. Puolittain särjetyn ritilikön takana erottuivat Aurajoki ja pala valkeaa tornin kylkeen muurattua kaidetta. Kaiteesta roikkuvaan köyteen oli tehty useampi alkeelliselta näyttävä solmu, niiden solmija ei ollut selvästikään ollut mikään ammattilainen.

– Vainaja roikkuu siis edelleen köyden jatkona?

– Jep, Niittyaho nyökkäsi. – Odotellaan palokuntaa avuksi. Harri tähyili ympärilleen.

– Eikä ole tietysti mitään, millä peittää koko komeus yleisöltä, hän sanoi ohikulkijoita ajatellen. – Melkoinen paikka ottaa itsensä hengiltä. Viittaa tarkoituksellisuuteen, siis ei hirttäytymisen vaan itse tekopaikan suhteen.

Niittyaho katsoi kaiteesta roikkuvaa köyttä.

– Älä muuta sano, hän lausahti ja rapsutti hupun läpi päätään.

– Kenestä mahtaa olla kyse?

Niittyaho vaihtoi painoa jalalta toiselle.

– Tällä tietoa itse kirkkoherrasta. Heikki Salmisesta.

– Mutta täyttä varmuutta ei vielä ole, niinkö?

– Ei, Niittyaho vastasi. – Odotetaan palokuntaa avuksi, vasta sen jälkeen saadaan täysi varmuus.

Harri otti pari askelta lähemmäs ja kumartui nelinkontin.

– Aukko näyttää ahtaalta.

– Kyllä siitä mahtuu, kun on varovainen, Niittyaho totesi.

– Lasket vaan selkääsi alemmas, ettet jää lamelleihin kiinni. Niiden reunat ovat terävät.

Harri työntyi puolittain ulkoilmaan.

Takana seissyt Niittyaho siirtyi kahahduksista päätellen lähemmäs.

– Äkkipäätä tarkastellen kyseessä on tosiaan kirkkoherra. Liperitkin vielä kaulassa, Niittyaho kuului toteavan.

– Manifesti, aukosta peruuttava Harri puuskutti. Hän oli nähnyt tarpeeksi, eikä korkeuksista tähyily tuntunut hyvältä.

– Mitä sanoit? Niittyaho kysyi.

Harri könsyi pystyyn.

– Manifestum. Julkinen aikomustensa julistus. Täytyy olla jokin syy päästää itsensä hengiltä tällä tavalla, kaiken kansan nähden.

– Aikomus on viety menestyksellisesti toteutukseen asti. Vähän kuin uskontunnustus tai lopullinen rippi, jos käytettäisiin kristinuskoon ja hengellisyyteen liittyviä sanoja, Niittyaho totesi.

– Onkohan kyseessä jonkinmoinen vertauskuvallinen huutomerkki, kun puolet Turusta saa nähdä tapahtuneen? Miksi hän teki näin, halusi kuolla julkisesti, se olisi mielenkiintoista kuulla. Useinhan itsemurha tehdään yksin ja salassa, kaikessa rauhassa, poissa muiden silmistä. Useimmille itsemurha on häpeällinen asia. Kirkkoherran kohdalla häpeä

KOSTO PITÄÄ VIHAN ELOSSA JA HAAVAT TUOREINA

Turun Martinkirkon kellotapulien viisarit pysähtyvät elokuisena sunnuntaina kello 15.25. Ajan mittaamisen on keskeyttänyt köyden päähän hirttäytynyt kirkkoherra Salminen. Tekotapa viittaa vahvasti itsemurhaan, mutta rikosylikonstaapeli Harri Hirvikalliota askarruttaa teon poikkeuksellinen manifestoiminen. Kun kirkkoherran kotoa löytyy toinenkin ruumis, tapaus vaatii tarkempaa tutkimista.

Kuudes Hirvikallio-dekkari jatkaa Harrin edellisen tutkimuksen jäljiltä, kun ruumiinavaus paljastaa löydöksen, joka linkittyy *Turvasana*-romaanista tuttuun, seksibisnekseen kietoutuneeseen murhavyöhyttiin. Sen päätekijä on yhä vapaalla jalalla. Ja hänen suonissaan kiehuu kosto.

84.2 • ISBN 978-952-376-264-0

www.bazarkustannus.fi